

Caroline, of De schilderij : tooneelspel, in één bedrijf

<https://hdl.handle.net/1874/368377>

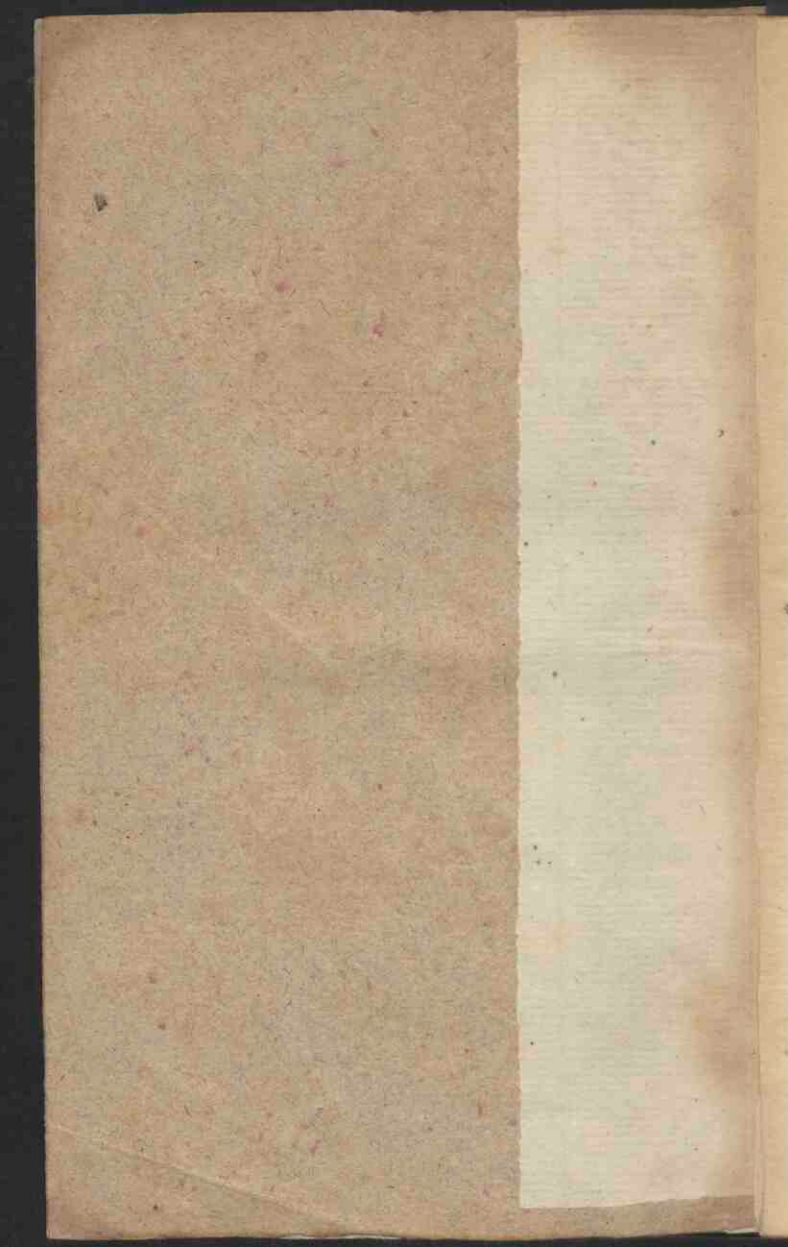
BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

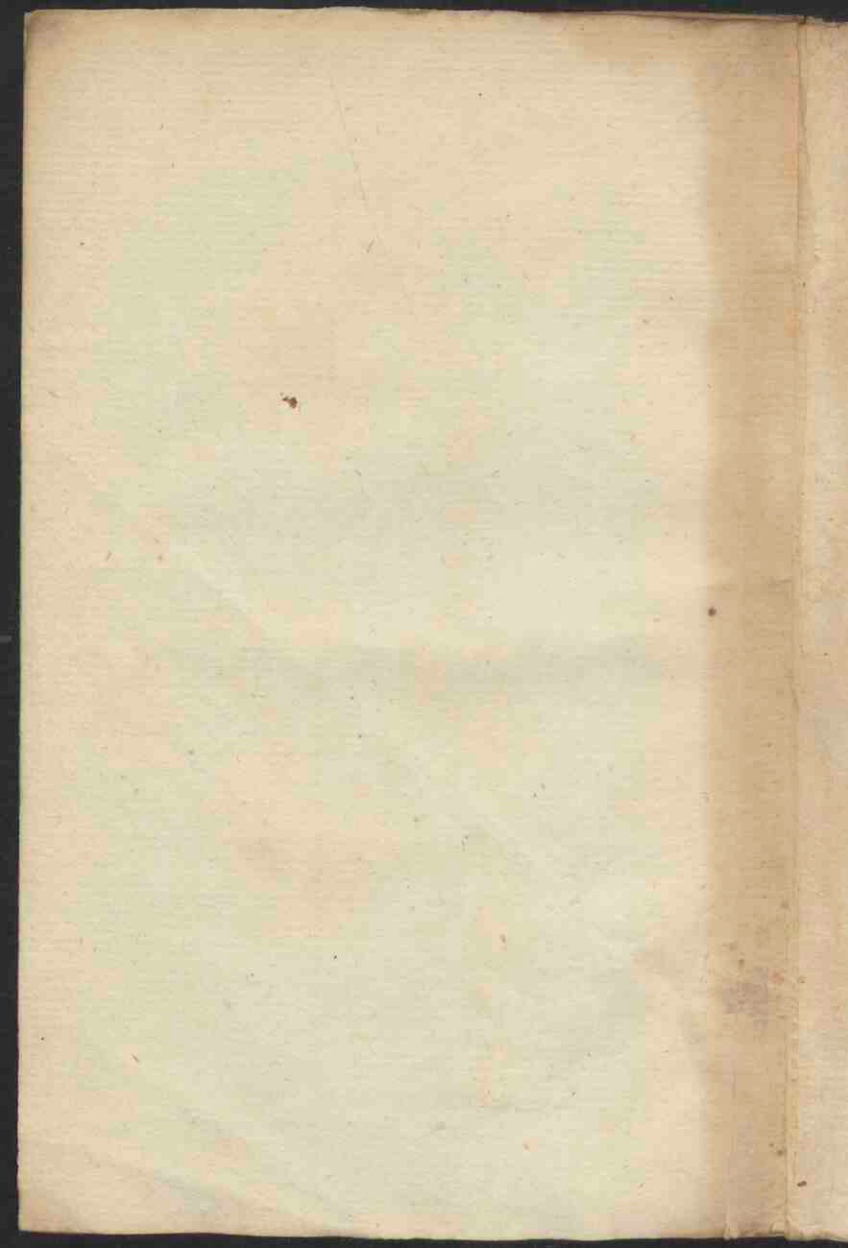
**Verzameling tooneel-
stukken uit de
nalatenschap van
Prof. Dr. J. te WINKEL**
No. 400

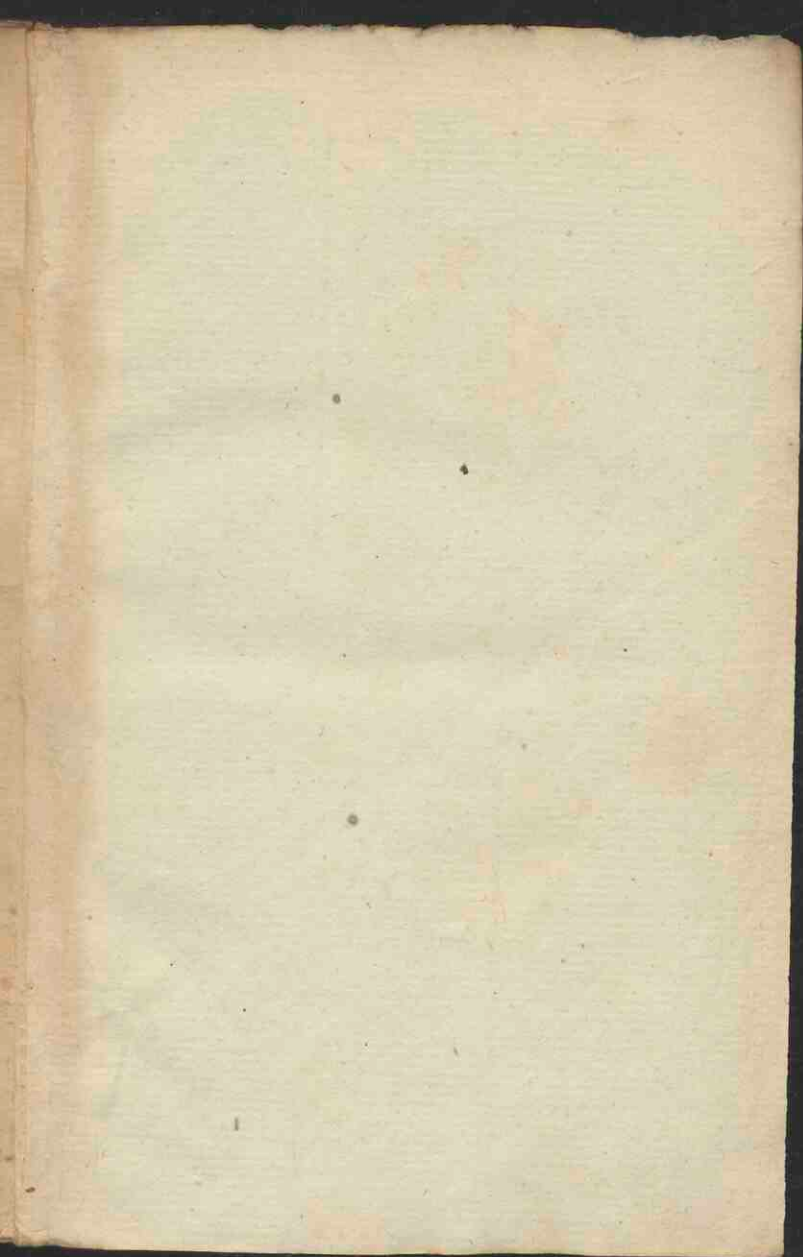

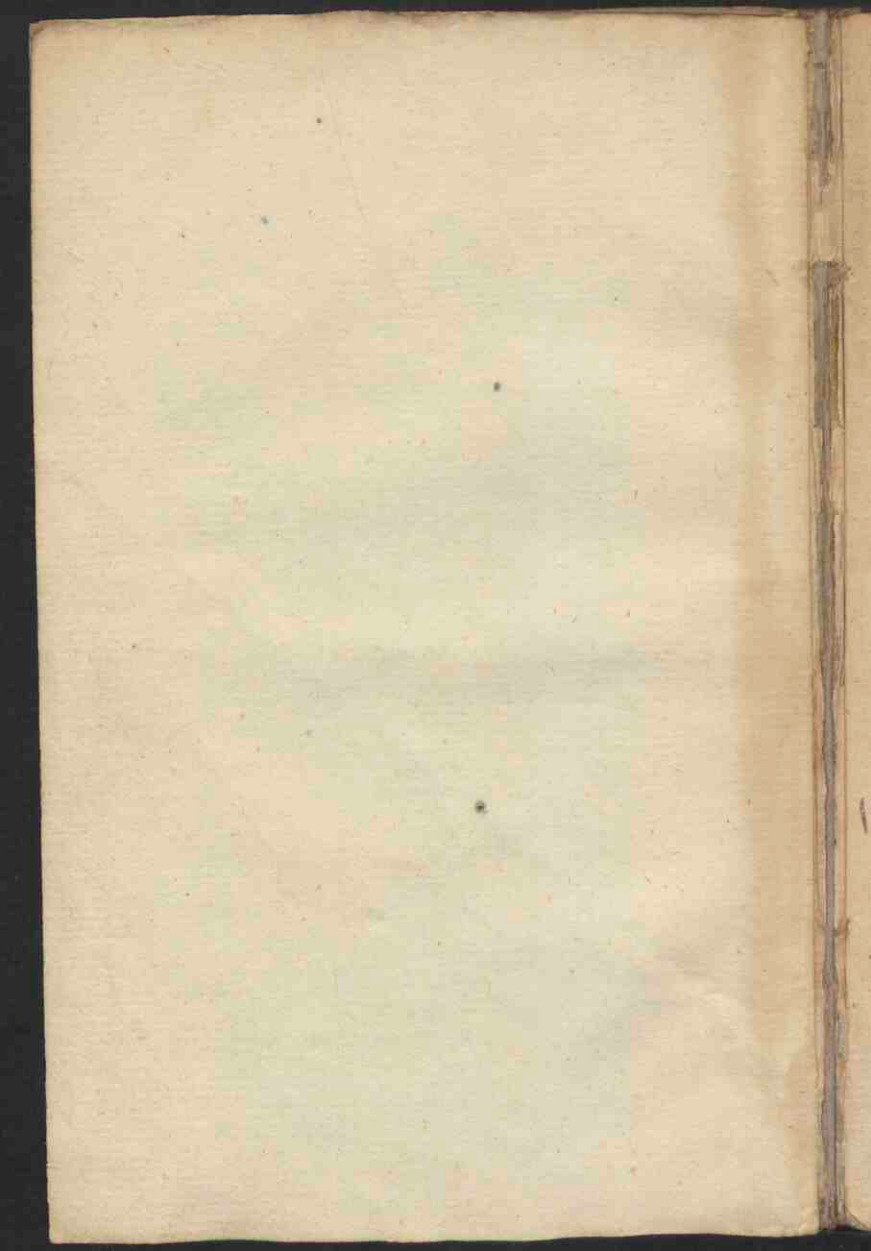
J. E. W. W. W.
N. 139

J. H. Winkler

400
CAROLINE,

OF

DE SCHILDERIJ;

TOONEELSPEL,

IN ÉÉN BEDRIJF,

NAAR HET FRANSCH VAN

F. R O G E R,

DOOR

JAN DE QUACK, J. Z.

Te AMSTERDAM, bij
HENDRIK VAN KESTEREN,

MDCCCX.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

P E R S O N E N.

DESROSNAIS.

CAROLINE, *eene jonge weze.*

DUBREUIL, *een schilder.*

DESCHAMPS, *knecht van Desrosnais.*

FRANCINE, *oude huishoudster van Desrosnais.*

C A R O L I N E,

O F

DE SCHILDERIJ;

TOONEELSPEL.

Het tooneel verbeeldt eene kamer van Caroline, zeer eenvoudig gemeubileerd; op den achtergrond, ter regter zijde, ziet men eene menigte schilderstukken, een schilders ezel, en verdere benoodigdheden, eene tafel waarop portefeuelles met teekeningen liggen; op den voorgrond, aan dezelfde zijde, ziet men eene oude berookte schilderij, een landschap voorstellende, waar op men met moeite een' ezel ontdekt: om dit stuk is eene zeer fraaije vergulde lijst. Aan de andere zijde is een venster, waardoor men op eene plaats ziet; de deur is in het achterdoek. Bij het ophalen van het gordijn zit Caroline te schilderen.

E E R S T E T O O N E E L.

CAROLINE, DESROSNAIS.

DESROSNAIS, aan de deur kloppende en
te gelijkertijd binnen tredende.

Men doet u geen belet?

CAROLINE.

o Neen, mijn vriend!

A 2

DES.

CAROLINE, OF DE SCHILDERIJ;

DESROSNAIS.

Maar gij

Hebt moog'lijk bezigheên?

CAROLINE.

Geenszins: mijn schilderij

Is reeds voltooid,

DESROSNAIS.

Hoe dat? wij zouden t'zamen werken,

Dit had gij mij beloofd; maar naar ik kan bemerken

Houdt ge uw belofte niet.

CAROLINE.

Gij hebt gelijk, mischien.

Maar 'k spoedde mij om nog de kunstzaal te gaan zien.

DESROSNAIS, *haar schilderwerk beziende.*

Dubreuil zal aan uw werk gewis zijn lofspraak geven.

CAROLINE.

Hij was mijn' vaders' vriend, en is mijn vriend gebleven.

DESROSNAIS.

Maar hij is grommig, stuurs; hij noemt uw werk soms slecht.

CAROLINE.

Zijn kennis van de kunst geeft hem daartoe het regt.

DESROSNAIS.

Hij is mijn vriend niet.

CAROLINE.

Hoe komt dit in uw gedachten?

Hij schat u waarlijk hoog.

DESROSNAIS.

En ik, ik moet hem achten;

Zijn grondig onderwijs, in zulk een' korten tijd,

Maakt dat gij boven mij reeds verr' gevorderd zijt.

CA-

TOONEELSPEL.

CAROLINE, *op de schilderij wijzende.*

Mijn kopje heeft dan de eer, mijn vriend! u te bekoren?

DESROSNAIS, *haar aanziende.*

Het is aanbidd'lijk schoon.

CAROLINE.

Gij laat mij vleitaal hooren.

DESROSNAIS.

Neen, 't is de waarheid.

CAROLINE.

Ik volbragt met vreugd deez' taak:

Ik schilder altijd hier met wezenlijk vermaak.

DESROSNAIS.

En echter, mijn vriendin! wilt ge u van hier begeven?

CAROLINE.

Ja 'k zoek een ander huis.

DESROSNAIS.

Waarom niet hier gebleven;

Dewijl 't u hier bevalt? 'k begrijp dit niet.

CAROLINE.

De huur

Van deze kamers is voor mij wat al te duur.

Mijn waarde vader was een schilder; zijn vermogen

Was weinig, en toen hij, helaas! mij wierd onttoegen,

Was zijn nalatenschap niet noemenswaard', o neen!

Ik was eene arme weez', 'k had niets, ik was alleen.

Dubreuil trok mij zich aan; hij wierd mijn tweede vader,

Mijn bloedverwant, mijn vriend, mijn voogd en steun te ga-

Wilt gij nu dat ik hier 't geen mij nog overbleef, (der.

Ten koste van mijn' vriend, aan deze kamers geef?

DESROSNAIS.

Zoo ik uw' rijkdom naar uw weldoen af, moest meten,
Zoude ik u, mijn vriendin! gewis een rijke heten.

CAROLINE.

Het weldoen is een plicht die waar genoeg geeft,
Terwijl de rijke vrek gestaag in armoë leeft.

DESROSNAIS, *terzijde*.

Welk edel hart!

(Overluid.)

Gij hebt dus voorgenomen

Van hier te gaan?

CAROLINE.

o Ja!

DESROSNAIS.

Gij zijt mij vóórgekomen.

Gewis, gij hebt gelijk, dit huis is inderdaad
Tetreurig, te oud, misbouwd; men ziet hier niet op straat.
Ik zelf, ik zal weldra mijn kamers ook verlaten.

CAROLINE.

Gij? — maar gij spot er mede.

DESROSNAIS.

o Neen! wat zou't mij baten
Zoo ik hier wonen bleef? — Wij waren steeds bij een,
Wij werkten 't zamen, en wanneer ik hier alleen
Moest blijven zou weldra het schild'ren mij verdrieten.

CAROLINE.

't Is waar, gezelligheid doet ware vreugd genieten.

DESROSNAIS.

Ik zag uw schilderwerk, bewonderde uw penfeel,
Welligt, dagt ik valt eens 't geluk aan mij ten deel

Dat

Dat ik door oefening haar naderbij mag komen.
 En naauwlijks had ik mij dit waagstuk voorgenomen,
 Of ik zag spoedig dat mijn werk meer juistheid had;
 Mijn hand wierd vaster, en mijn oog was meer gevat.
 Ontbrak mij verf, penfeel, palet of nutte boeken,
 'k Vond alles hier bij u, en 'k had dus niet te zoeken.
 Gij zijt alleen, welnu, als gij iets noodig hadt,
 Was straks mijne oude meid met vreugd voor u op't pad:
 Haar dienst kon u zomtijds, ja menigwerf gerijven,
 Zij diende u waar zij kon, gij wildet voor haar schrijven;
 Dit was vermakelijk: gij diendet dus elkaar,
 En wederzijdsche dienst valt nooit den stervling zwaar. —
 Maar gij laat ons alleen, en wilt van hier vertrekken:
 Een hof zou zonder u ten kerker mij verstrekken.

CAROLINE.

Gij vreest verveling — hoe is 't mogelijk, mijn vriend!
 Naardien men in deez' stad zoo veel vermaken vindt?
 Wanneer men rijk is, zoo als gij.....

DESROSNAIS.

..... Staak die gedachten,
 Waartoe dient mij het geld? zoude ik den rijkdom achten,
 En leven hier alleen?

CAROLINE.

..... Ziedaar een groote zaak. —
 Gij zult er vinden die met vreugd en veel vermaak
 U volgen zullen.

DESROSNAIS.

Ach! ik zou mij niet vervelen,
 Vond ik een meisje dat mijn lot met mij wou deelen,

8 CAROLINE, OF DE SCHILDERIJ;

En niets bezat dan deugd, dan schoonheid en verstand,
Wier liefde en teeder hart aan 't mijne was verpand,
Hoe heilryk zoude ik zijn! wat vreugde zoude ik smaken,
Zoo ik een lieve vrouw gelukkig konde maken,
Zoo ik voor 't nietig geld een lieve gade vond,
Die zich door wedermin en trouw aan mij verbond!

CAROLINE.

Maar waar zult gij, mijnheer! een deugdzaam meisje vinden,
Dat arm is, en nogtans aan u zich zou verbinden?
Aan u, die rijk zijt? — Neen, 't had immers dan den schijn
Dat zij slechts om uw geld uw gade wilde zijn?

DESROSNAIS.

Hoe! Caroline!

CAROLINE.

Ja, gij zijt beminnenswaardig;
Kwaadsprekendheid nogtans is vlug en altijd vaardig
Om ons te lasteren — en zij die met u trouwt
Maakt zich verdacht dat zulks alleen geschiedt om 't goud.

DESROSNAIS.

o! De kwaadsprekendheid.....

CAROLINE.

Houdt ons in onze pligten. —
Eene ongelijke trouw kan niets dan rampen stichten.
Als de een behoeftig is en de ander schatten heeft,
Is 't zeldzaam, als men t'zaam' niet ongelukkig leeft.

DESROSNAIS.

Hoe! als twee jonge liën elkaar opregt beminnen,
Wanneer zij t'zaam verëend van hart en ziel en zinnen,
Door

Door zuivre min bestuurd, het lieflijk huwlijksjuk
Met vreugde torscheu, zeg, is dit dan geen geluk?
Wanneer een lieve vrouw ons blijk op blijk wil geven
Van hare liefde, is dit dan geen gelukkig leven?
Offchoon de man veel gelds, veel goeds en schatten heeft,
De liefde van de vrouw maakt dat men heilrijk leeft.

CAROLINE.

ô Ja! een goede vrouw kan aan haar' man behagen;
Maar geeft een kleine fout hem immer reën tot klagen,
En hij verwijt haar eens dat zij geen geld bezat!

DESROSNAIS.

Dat is niet mogelijk.

CAROLINE.

Ik veracht den grootsten schat;
En zoo ik ooit een' man naar mijne keuz' mogt vinden,
Dan moest hij, eer 'k mijn lot aan 't zijne zou verbinden,
Niet rijker zijn dan ik — ik spreek zoo als ik meen:
Gelijke rijkdom maakt gelukkig en te vreên.

DESROSNAIS.

Gij doet mij beven, hoe! gij zoudt uw hand niet schenken...

CAROLINE.

De min beheerscht mij niet; maar ik zal altijd denken
Zoo als ik heden spreek, en zoo 'k in 't huw'lijk trad,
Zou 't met een' man zijn die zoo min als ik bezat.

DESROSNAIS.

Maar Caroline!

CAROLINE.

Stil! 'k hoor iemand: men komt binnen.

DESROSNAIS, *ter zijde.*

Zal ik dan nimmer haar stijfhoofdigheid verwinnen!

CAROLINE, OF DE SCHILDERIJ;
TWEED E T O O N E E L.

CAROLINE, DESROSNAIS, FRANCINE.

FRANCINE.

Ik wensch u goeden dag, mejuffer!

CAROLINE.

Ha! zijt gij't,

Francine?

DESROSNAIS, *gemelijk*.

Wat wilt gij?

FRANCINE.

't Is of gij geem'lijk zijt.

Wat of ik wil? -- wel niets -- wel, heeft men van zijn leven!

Ik kwam alleen maar om dien sleutel u te geven;

Hij stak nog in uw deur. — Gij sloort 'er u niet aan;

Maar ik kijk altijd rond eer ik van huis zal gaan:

Gij zijt gelukkig dat de zorg mij is bevolen:

Ware ik 'er niet, gij waart wel honderdmaal bestolen,

En al dat mooije geld en goed van de erfenis

Was in een' anders zak. — Maar 'k pas 'er op.

DESROSNAIS.

Gewis!

Gij geeft u waarlijk te veel moeite.

FRANCINE.

Dat moet wezen:

Konde ik nog meerder doen, dan hadt gij niets te vreezen.

Ware ik hier maar alleen, — waartoe dient toch die knecht,

Die gisteren hier kwam? — doe ik niet alles regt?

Ben ik te zwak of te oud? — Hij zal mij toch niet leeren

Hoe men een huisgezin met voordeel moet regeren.

DES-

DESROSNAIS.

Gij kijft ook immer.

FRANCINE.

Ei! — Welnu, ik zeg u dan
Die knecht staat mij niet aan.

DESROSNAIS.

Hij is een eerlijk man.

FRANCINE.

't Is mogelijk, mijnheer! maar 'k zou wel durven zweren
Dat hij een deugniet is.

DESROSNAIS.

ô! Poog dat af te leeren.

Gij zijt wantrouwend, foei!

FRANCINE.

En 'k heb daarvoor mijn reên:
Er zijn 'er thans zoo veel die ... Nu ... ik ga maar heen;
Ik moet nog hier en daar in alle winkels loopen
Om 't geen 'er noodig is ten zuinigste te koopen.
Gij weet niet welk een' dienst gij van mij hebt, mijnheer!
Wat doen die knechts toch? 't geen bevolen wordt, — niets
(meer.

Maar 't wordt mijn tijd, ik ga. Kan ik ook iets verrichten
Voor u, mejuffer? spreek, ik wil u graag verpligten.

CAROLINE.

ô Neen! ik dank u.

FRANCINE.

Ach, hoe wenschlijk was mijn taak
Zoo ik u beiden eens mogt dienen! welk vermaak

Zou-

Zoude ik dan smaken — en mijnheer!... maar wat kan 't
 Gij laat ons hier alleen, en wilt dit huis verlaten: (baten?
 Dat is niet fraai gedaan — zoo handelt men toch niet
 Met zijne vrienden, foei! maar zoo 'k u niet verliet
 Zoude ik gaan grommen. — Ik ga heen.

CAROLINE.

Vaar wel, Francine?

FRANCINE.

Vaar wel, mijnheer! vaar wel, mejuffer Caroline!

DERDE TOONEEL.

CAROLINE, DUBREUIL, DESROSNAIS.

DUBREUIL.

Ik wensch u goeden dag!

CAROLINE.

Wees welkom, lieve vriend!

DESROSNAIS, *ter zijde.*

Alweêr Dubreuil!

DUBREUIL, *ter zijde.*

't Is raar dat ik hem altijd vind.

(*Overluid.*)

Gij hebt gewacht, mijn kind! gij moet het mij vergeven;
 't Is buiten mijne schuld dat ik ben weggebleven:
 'K ontmoette daar op straat een' zonderlingen gast,
 Een modepopje, een gek, een opgeschikte kwast,
 Die mij van schilderkunst, van dicht- en toonkunst leelde
 En heel veel fraaijgheên van zijne kunst vertelde;
 Ik kon niet van hem af — en eind'lijk wierd ik kwaad.

CAROLINE.

Hoe! wordt gij boos, mijn vriend! als u een gek op straat
Een weinig ophoudt? ó! gij moet hem dit vergeven:
Een gek geniet alleen door eigen lof het leven.

DUBREUIL.

Het is een ziekte die helaas! veel vord'ring maakt
Dat hij die zelf niets kent, doorgaans een' ander' laakt.
Maar hoe is 't met uw werk, laat ons het eens beschouwen:
't Is zeker nog niet af? — dat kan ik wel vertrouwen.

(Desrosnais aanziende.)

Als men gezelschap heeft, dan laat men alles staan.

CAROLINE.

Vergeef mij.

DUBREUIL.

Eer wij naar de kunstzaal t' zamen gaan,
Wil ik het zien.

DESROSNAIS.

De zaal! — waartoe? zoo ik mag vragen.

DUBREUIL.

Er is veel fraais te zien

CAROLINE, *haar werk toonende.*

Kan u mijn werk behagen?

DUBREUIL, *na het schilderwerk te hebben beschouwd.*
Ik heb het wel gedacht,

CAROLINE.

Wat?

DUBREUIL.

Wel, 't deugt niet met al.

CA.

CAROLINE, *op Desrosnais wijzende.*

Mijnheer vond het vrij goed

DUBREUIL.

Ziedaar juist het geval,
All' wat mejuffer doet wordt door mijnheer geprezen.

DESROSNAIS.

Gij hebt gelijk, mijnheer!

DUBREUIL.

Maar hoe kan 't mogelijk wezen?
Welk een gezigt! wat neus! en welk een coloriet!
Ik bid u dat gij eens die draperie bezieet. —
Men moet alleen zijn om met vrucht te kunnen werken.

(Tegen Desrosnais glimlagchende.)

Gij gaat niet veel op 't land naar dat ik kan bemerken,
Schoon 't landschapchilderen uw vak is.

DESROSNAIS.

Menigmaal

Ga ik een wand'ling doen.

DUBREUIL, *op zijn horologe ziende.*

Reeds twaalf! Kom, naar de zaal;
Zij is niet verr' van hier.

CAROLINE.

Maar 'k dien mij eerst te kleeden.

DUBREUIL.

Kom, gekheid! het is laat

CAROLINE.

Maar luister dan naar reden,
Ik kan toch zoo niet gaan.

DU.

DUBREUIL, *haar onder den arm vattende.*

Kom, kom, waartoe die zwier?

DESROSNAIS.

Gij komt weldra terug, ik wilde gaarne hier.....

DUBREUIL.

Gaat gij niet mede?

DESROSNAIS.

Ik zal hier nog wat blijven werken

Indien 't geoorloofd is,

DUBREUIL.

Naar dat ik kan bemerken

Behaagt u dit vertrek.

DESROSNAIS.

Zeer veel.

DUBREUIL.

Zoo blijf alleen

En werk met oordeel. Kom, mejuffer! gaan wij heen.

VIERDE TOONEEL.

DESROSNAIS.

In deze kamer smaak ik reine zaligheden,

En nergens waar ik ben, ben ik zoo wel te vreden.

Maar, zou het mooglijk zijn? — bemint zij mij....? ó Ja!

Hoe meer ik haar gedrag, haar woorden gadesla,

Hoe meer ik duidlijk zie dat zij mij is genegen. —

Had ik mijne erfenis toch maar voor haar verzwegen. —

Zal ik dan mijn geluk door 't goud verhinderd zien!

Maar zou 't niet mooglijk zijn? ó Ja!... ik kan misfchien

Door

Door eene of and're list haar rijkdom doen verwerven.
Wat baat mij toch het geld, zoo ik haar hand moet derven?
Welk middel....?

*(Hij peinst, en laat toevallig het oog op de oude
schilderij vallen.)*

Ha...! ô Ja...! deze oude schilderij
Kan mij van nut zijn. — Maar... voor eerst... bedenken wij
Hoe dit dient aangelegd. — Ik moet voorzigtig wezen;
Want merkte zij mijn list, dan zoude ik mogen vreezen.
Dat dit niets baten zou! — Deschamps, mijn trouwe knecht,
Moet mij hier dienen. — Ja! — 't is rijp'lijk overlegd.
Hij roept.

Deschamps!

V T F D E T O O N E E L.

DESROSNAIS, DESCHAMPS.

DESCHAMPS.

Mijnheer!

DESROSNAIS.

Gij moet voor mij een zaak verrigten.

DESCHAMPS.

Mijnheer ten dienst te staan is de eerste mijner pligten.
Wat moet ik voor u doen?

DESROSNAIS.

Hebt ge in den korten tijd
Dien gij van 't land terug, en in mijn' dienst hier zijt
Mejuffer Caroline ontmoet, of reeds gesproken?
Kent deze juffer u?

DES-

DESCHAMPS.

't Heeft mij aan tijd ontbroken.

Ik heb haar niet gezien, zij kent mij zeker niet.

DESROSNAIS.

Zoo veel te beter.

DESCHAMPS.

Hoe?

DESROSNAIS.

Hoor toe.

DESCHAMPS.

Als gij gebiedt;

Gehoorzaam ik met vreugd.

DESROSNAIS.

Gij moet nog dezen morgen

Voor haar verschijnen.

DESCHAMPS.

Goed, mijnheer! 'k zal daarvoor zorgen.

Maak staat....

DESROSNAIS.

Vermomd.

DESCHAMPS.

Waartoe?

DESROSNAIS.

Kunt gij een vreemd persoon

Verbeelden?

DESCHAMPS.

Ja gewis.

DESROSNAIS.

En liegen?

DESCHAMPS.

ô! Zoo schoon.

DESROSNAIS.

Weet gij van schilderwerk?

DESCHAMPS.

Wel drommels! dat zou 'k hopen!
'k Ben een' uitdragers zoon, 'k zag koopen en verkoopen.

DESROSNAIS.

Ziet gij. deez' schilderij?

(Hij wijst op de oude schilderij.)

DESCHAMPS.

Dat oud beroekt paneel?
De lijst is fraai, maar 't stuk, waarachtig, is niet veel.

DESROSNAIS.

Het is een meesterstuk.

DESCHAMPS.

Gij sehtst, zoo ik wil hopen.
Dat vod?

DESROSNAIS.

Een meesterstuk. - Deschamps! gij moet het koopen.
Ik zal betalen.

DESCHAMPS.

Goed. — Tot welk een' prijs, mijnheer?

DESROSNAIS.

Twaalf duizend guldens.

DESCHAMPS, *verwonderd.*

Hoe!

DESROSNAIS.

Zoo 't noodig is, nog meer.

DESCHAMPS, *de schouders ophalende.*

Zeer goed; ik ga, en zal weldra hier wederkomen,
Na ik de kleeding van een' heer heb aangenomen.

DESROSNAIS.

Zorg toch maar voor uw rol, en pas op 't geen gij zegt.

DESCHAMPS.

Hoe menig meester heeft den toon thans van een' knecht:
Zou dan een knecht zich niet een' meesters toon gewennen?

DESROSNAIS.

Wel nu, ga heen, maar denk dat gij mij niet moet kennen.

DESCHAMPS.

Een rijk geworden knecht, als hij zijn' heer ontmoet,
Zorgt altijd daar wel voor dat hij hem nimmer groet;
Het is een waarheid die de kleinste kind'ren weten,
Dat zij hunn' ouden heer, hun vrienden zelfs, vergeten.

ZESDE TOONEEL.

DESROSNAIS, *alleen.*

'k Verwacht van mijne list weldra het hoogst geluk,

En ik beschouw dit werk...

(Hij wijst op de oude schilderij.)

Als 't grootste meesterstuk.

Men schelt. Hoe reeds terug? Laat ons volijvrig werken!

Zij moet van mijne list in 't minste niets bemerken.

(Hij zet zich neder en schildert.)

Dubreuil heeft wel gelijk, ik schilder hier niet goed,

Want Caroline alleen beheerscht hier mijn gemoed.

CAROLINE, OF DE SCHILDERIJ;
ZEVENDE TOONEEL.

CAROLINE, DESROSNAIS.

CAROLINE.

Daar ben ik reeds terug: 'er was niet door te komen.
't Is of de gansche stad deez' dag heeft voorgenomen
De kunstzaal te gaan zien — een elk is op de been,
En schaart met ongeduld zich om een kunststuk heen, (men.
Men hoort geen enkel woord, maar ziet slechts tranen stroo-
Ik vraag, men antwoordt mij: „ De banneling uit Romen
„ Wierd door den kunstenaar *Guerin* hier afgemaald”,
Terwijl het medelijde uit ieders oogen straalt,
En op 't gelaat van elk bewond'ring is te lezen:
Guerin mag waarlijk trots op zulk een lofspraak wezen.

(*Na eene tuschenpoozing.*)

Hoe staat gij met uw werk?

DESROSNAIS.

Weldra is 't af.

CAROLINE.

Gij zijt

Niet lang alleen geweest.

DESROSNAIS.

En echter heeft de tijd,
Dien 'k zonder u hier was, mij waarlijk lang geschenen.

CAROLINE.

Dubreuil was gemelijk van daag

DESROSNAIS

Te veel, zou 'k meenen.

CA

CAROLINE.

Maar hij is goed van hart; hij acht mij als zijn kind,
 Hij was zints jaren lang mijn vaders beste vriend. (ken.
 Zij twistten dikwerf, maar niets kon hun vriendschapbre-
 Mij dunkt ik hoor hen nog vol drift te zamen spreken
 Betreffende dit stuk, mijn vader schatte 't hoog:
 Dubreuil hield staande dat mijn vader zich bedroog;
 Hij zei het was een vod.

DESROSNAIS, *veinzende het oude schilderstuk voor
 de eerste maal te zien.*

Laat mij het eens beschouwen. —

(*Hij plaatst het in het beste daglicht.*)

Maar waarlijk het is goed, daar kunt gij op vertrouwen:
 Wie is de meester toch?

CAROLINE.

Ik weet het niet.

DESROSNAIS.

Laat zien,

Het is een zeer goed stuk — een Ruïsdal?

CAROLINE, *glimlagchende.*

Ja, misschien.

DESROSNAIS.

Hoe is het mogelijk, dat Dubreuil zich zoo vergiste,
 En om deez' schilderij met uwen vader twistte?
 Men heeft het slechts te zien, wanneer men kenner is.

CAROLINE.

Maar als men niet wil zien?

DESROSNAIS.

Dubreuil heeft waarlijk mis,

B 3

't Is

't Is waar, door d'ouderdom, is't schilderwerk wat duister.-
 Zijn oordeel over u, mejuffer! is veel juister;
 Hij schat u waarlijk hoog, biedt u zijn diensten aan:
 Gelukkig is de man die u ten dienst mag staan.

CAROLINE

Een oogenblik, mijnheer! ik hoor een rijtuig komen;
 't Houdt op.

DESROSNAIS, *door het venster ziende, ter zijde.*

Het is Deschamps; hij heeft een koets genomen:
 Dat is zeer wel bedacht.

CAROLINE, *mede door het venster ziende.*

Wat misfelijk figuur!

Men klopt. Kom binnen!

ACHTSTE TOONEEL,

DE VORIGEN, DESCHAMPS, *belagchelijk naar
 den smaak gekleed.*

DESCHAMPS,

Zijn deez' kamers ook te huur?

Mejuffer!

CAROLINE

Ja, mijn heer!

DESCHAMPS,

Mag ik ze dan eens kijken?

Deez' kamer zou zeer wel aan mijn Cateau gelijken.

DESROSNAIS.

Uw dochter?

DES-

DESCHAMPS.

Neen.

CAROLINE.

Mevrouw?

DESCHAMPS.

Ja, zoo ten naastenbij.

'k Woon hier niet verr' van daan.

DESROSNAIS.

Mijn heer schijnt nog al vrij

In zijn manier van doen en wijze van verklaren:

Gij zijt 'er dus niet voor geheimen te bewaren?

DESCHAMPS.

Geheimen! foei, mijn heer! wanneer een meisje mij
Bemint, wil ik dat elk daarvan getuige zij.

CAROLINE.

Wilt gij het kamertje hiernaast ook niet beschouwen?

DESCHAMPS.

Gij hebt 'er dus slechts twee? - dat kon ik niet vertrouwen,
Dat is te weinig voor een' rijk' vermogend' man, (men dan:
Twee kamers slechts? -- 't is fraai! -- en waarom schrijft
Hier zijn vertrekken te bekomen? -- 't is verbazend!'k Verlies aldus mijn' tijd voor niet met al, 'k word razend!
'k Verwachte hier een zaal, veel kamers zoo 't behoort,
Een keuken, en een' tuin, een' kelder en zoo voort,
En een bibliotheek voor 't minst.

DESROSNAIS.

Mag men u vragen

Of gij van lezen houdt?

B 4

DES-

CAROLINE, OF DE SCHILDERIJ;

DESCHAMP.

Zulks kan mij zeer behagen;
Maar de eedle schilderkunst onëindig meer, mijnheer!

DESROSNAIS.

In waarheid?

DESCHAMPS.

Ja gewis, en op mijn woord van eer,
Ik heb bij mij het werk der beste meesters hangen;
Men vindt bij mij al wat een kunst'naar kan verlangen.
'k Was in Italië bij Raphaël zeer groot

DESCROSNAIS, *ter zijde.*

o Domoor!

CAROLINE.

Maar mijnheer! die kunstenaar is dood,
Zints ruim drie honderd jaar.

DESCHAMPS.

En dat zoude ik niet weten?

Maar daar zijn 'er nog meer die even eens zoo heten,
Het is zijn kleinzoon, en ik schonk hem mijne gunst. --
Gij schildert ook naar 't schijnt?

CAROLINE.

Ik Ben leerlinge in de kunst.

DESCHAMPS.

Werk lustig, ijvrig voort. — Ik zal u protecteren.

DESROSNAIS, *ter zijde.*

Verwenschte babbelaar!

DESCHAMPS.

Gij moet maar voort studeren.

DES-

DESROSNAIS, *terzijde tegen Deschamps.*

De schilderij.....

DESCHAMPS.

Vaarwel! ik vraag vergiffenis!

(Hij veinst te willen heen gaan, en ziet als bij toeval de schilderijen.)

Ei, ei! wat zie ik daar, 't schijnt of hier ook wat is?

(Hij beziet de schilderijen, de eene na de andere.)

Naar Rubbens, naar Van Dijk, naar Steen: dat zijn copijen.

CAROLINE *terzijde tegen Desrosnais.*

Hij schijnt een kenner.

DESROSNAIS.

Ja.

DESCHAMPS.

't Zijn goede schilderijen

(Hij laat zijn oog vallen op de oude schilderij.)

Maar welk een stuk is dat?

CAROLINE.

Ik ken den meester niet.

DESCHAMPS.

o Hemel! heb ik 't wel?

CAROLINE.

Wat dan?

DESCHAMPS.

Het coloriet.....

o Ja! het is 't!

DESROSNAIS.

Wat toch?

DESCHAMPS.

Een van die meesterstukken
Die ik zints lange zoekt: het mag mij dan gelukken
Dat ik het eind'lijk vind! Weet gij van wien het is?

DESROSNAIS.

ó Neen!

DESCHAMPS.

Gij weet het niet? -- Van Berghem -- 'k heb niet mis.

CAROLINE.

Kan 't zijn?

DESROSNAIS.

Gij denkt?

DESCHAMPS.

ó Ja! gij moogt het vrij vertrouwen,
Men heeft een stuk als dit maar even te beschouwen;
Zie welk een stout penfeel, hoe grootsch, hoe fraai van tint.
Mejuffer! als een man, die koopen wil, iets vindt
Dat goed is, prijst hij niet. — Maar ik ben opgetogen.
Hoe veel vraagt gij 'er voor?

CAROLINE.

Mijnheer! gij zult gedogen
Dat ik het niet verkoop. — Mijn vader achtte 't zeer.

DESCHAMPS.

Ik wil het hebben, en 'k verzeker op mijne eer,
Wat prijs gij vragen moogt, dat ik dien zal betalen.
Mejuffer! 'k bid u, eisch! — ik zal het geld u halen
Hoe veel wilt gij 'er voor?

CAROLINE.

De prijs, mijnheer?

DES.

DESROSNAIS.

Hoe nu!

Gij durft niet vragen?

(Hij plaatst zich tusſchen Caroline en Deschamps.)

Goed. -- ik handel dus met u,

Mijnheer!

DESCHAMPS.

O Neen! dat gaat niet aan, mejuffer zelf moet vragen.

CAROLINE.

Sta toe dat ik mijn zaak mijnheer mag overdragen.

DESCHAMPS.

Het zij zoo, — maar ik ſprak veel liever toch met u,
Mejuffer!

DESROSNAIS.

Maar ter zaak. — Gij prijst dit ſtuk: wel nu,

Is een van Berghem?

DESCHAMPS.

Ja! de duivel mag mij halen.

DESROSNAIS.

Origineel?

DESCHAMPS.

O Ja!

DESROSNAIS.

En dus niet te betalen.

DESCHAMPS.

Ho, ho! ik merk het al, het mes ſtaat op de keel.

DESROSNAIS.

Vijfduizend ducaton, is immers niet te veel

(Caroline is ten hoogſte verwonderd.)

DES-

DESCHAMPS.

Te veel? — 't is veel te veel, heb ik van al mijn dagen!
De helft was nog te veel, dat noem ik overvragen!

CAROLINE, *terzijde tegen Desrosnais.*

Hoe durft gij zulk een som toch vord'ren?

DESROSNAIS.

Nu, mijnheer!

Twaalf duizend guldens en geen penning min of meer.

CAROLINE, *als voren.*

Het is te veel

DESROSNAIS.

't Is een van Berghem.

DESCHAMPS.

't Is verschrikk'lijk!

DESROSNAIS.

Die som - of 't stuk blijft hier. - Besluit dus oogenblikk'lijk.

DESCHAMPS.

Zie daar mij mooi gefopt. — 'k verdiende dezen trek:
Wat zijn de lieden van verstand zomtijds toch gek!

DESROSNAIS.

Dat ziet men niet aan u.

DESCHAMPS.

Welaan; om niet te teemen,
Het stuk is mijn, ik zal het voor dien prijs dan nemen.

CAROLINE.

Is 't mogelijk!

DESCHAMPS.

Kom aan, ik neem het meê.

DESROSNAIS.

Hoe! — wat?

DES-

DESCHAMPS.

De schilderij.

DESROSNAIS.

Mijnheer! ..

DESCHAMPS.

Ik hoop toch dat gij vat

Dat ik zoo groot een som niet in den zak zal dragen?

DESROSNAIS.

Maar evenwel

DESCHAMPS.

Hoe nu! gij zult het toch niet wagen

Mij te mistrouwen?

DESROSNAIS.

Neen; maar

DESCHAMPS.

Waar gij ook moogt gaan

Ben ik voor braaf bekend.

DESROSNAIS.

Daar twijfel ik niet aan.

(Terzijde tegen Deschamps.)

Vertrek dan, babbelaar!

DESCHAMPS.

Wel nu, 'k zal geld gaan halen;

Ik ben weldra weerom, en zal u dan betalen.

Om zulk een bagatel, wie of het immer zag;

Kom ik slechts op de beurs, ik win het in een' dag.

(Terzijde tegen Desrosnais.)

Ik ga, mijnheer! en zal u op uw kamer wachten.

(Overluid.)

Ha,

Ha, ha! ik heb het stuk, 'k moet mij gelukkig achten:
 Wat zal men overal met wangunst op mij zien!
 'K wed' dat men morgen reeds het dubbel mij komt biën.

NEGENDE TOONEEL.

CAROLINE, DESROSNAIS.

CAROLINE.

Is 't ook een droom?

DESROSNAIS.

O Neen!

CAROLINE.

Ik sta als opgetogen.

DESROSNAIS.

Ik zelve ik sta verstomd — verwonderd voor uwe oogen.

CAROLINE.

Ik dacht mij arm te zijn, en ik had zulk een stuk!
 Hoe is het mogelijk? — ziedaar het blind geluk.

DESROSNAIS.

Het stuk is waarlijk goed. — maar 't is niet weg gegeven.

CAROLINE.

Maar wie is deze man? nooit zag ik van mijn leven
 Zoo spelen met het geld.

DESROSNAIS.

... 't is zeker en gewis,
 Dat hij eerst binnen kort zoo rijk geworden is.
 Gij kent die menschen niet, die, langs verdachte wegen,
 Het goed van anderen als eigendom verkregen.
 Een dag bragt hem tot staat, een dag brengt hem tot niet,
 Gelukkig, zoo de kunst 'er voordeel van geniet,

En

En wen zij met hun goud en goed hoogmoedig prijken,
De kunstenaar daardoor zich zelven mag verrijken.
Gij weet toch bovendien, dit houd ik voor gewis,
Dat voor een' kenner niets te duur, te geldig is.

CAROLINE.

Hoe zoude ik dit geluk ooit hebben kunnen wachten?
'K zie mij op ééns gered. — Ô! ik heb vele nachten
In zorgen doorgebracht.

DESROSNAIS.

Dit heilrijk oogenblik

Maakt u op 't onverwachtst bijna zoo rijk als ik.

CAROLINE.

Ô Neen!

DESROSNAIS.

Voor 't minst bestaan bij u niet meer de reden
Die u weêrhielden om in 't echtverbond te treden
Met een' die geld bezit. —
(Bevreesd.)

Maar...deedt gij...ook...misfchien
Reeds eene keuz'?

CAROLINE.

Wie, ik?

DESROSNAIS.

Was onder al de lién....

Die — soms — hier komen....

CAROLINE.

'k Zie geen menschen.

DESROSNAIS, vervolgende.

Geente vinden

Dien gij het waardig keurt zich met u te verbinden?

CA-

CAROLINE *slaat de oogen neder en zucht.*

DESROSNAIS *vervolgt, meer bemoedigd, en allengs met meer vuur.*

Ach, Caroline! ja — ik smeek u, mijn vriendin!
 Ziet gij niet in mijn oog hoezeer ik u bemin?
 Zult gij dan voor mijn smart steeds ongevoelig wezen?
 Zeg, mag ik hopen — of moet ik gestadig vreezen?
 Spreek slechts een enkel woord, opdat mijn vrees verdwijn!
 Ben ik niet waardig om uw echtgenoot te zijn? ...
 Maar hoe! gij antwoordt niet: uw zwijgen doet mij beven.

CAROLINE, *teeder.*

Mijn zwijgen moest u reeds voldoenend antwoord geven.

DESROSNAIS, *in vervoering.*

Hoe! ik uw echtgenoot! — heb ik het wel gehoord?

CAROLINE, *glimlagchende.*

Maar onze vriend komt niet — mischien houdt hij geen

DESROSNAIS, *als voren.* (woord.

o Hemel! welk een heil! — had ik het durven denken?

CAROLINE.

Zoo hij niet komt kan ik mijn hand u nimmer schenken;
 Gij weet het hoe ik denk.

DESROSNAIS.

Ik vrees geenzins daar voor.

Wat heil! wat zaligheid! mijn bede vindt gehoor!

Ik zal het hoogst geluk, de grootste blijdschap smaken!

Hoe zal uw heilgenot mijn heilgenot volmaken!

Welk onverwacht geluk! — Maar 'k ga terstond, opdat
 Het huwelijkscontract...

CAROLINE.

Zoo spoedig? — wacht nog wat.

De schilderij...

DESROSNAIS.

Die schat schenkt mij uw hand en tevens
De reinste zaligheid, het hoogst geluk mijns levens.

CAROLINE.

Bedenk toch, Desrosnais! veelligt laat men mij 't stuk

DESROSNAIS.

Ik kan niet denken dan aan u — en mijn geluk.

TIENDE TOONEEL.

CAROLINE, *alleen.*

Zoo men het geld mij brengt — 't gaat mijn begrip te boven.

Welk een verandering! — mag ik het wel gelooven?

Zoo groot een somme gelds — een teeder echtgenoot?

o Hemel! welk een dag! wat is mijn heilstaat groot!

o Ja! 'k bemin hem, ach! zijn liefde kan mij streelen;

Hij is zoo deugdzaam en zoo braaf in alle deelen.

'k Was arm, maar met geduld verdroeg ik deze smart;

'k Verlangde nooit naar geld, de hemel kent mijn hart;

Maar 't maakt mij heden de gelukkigste aller menschen;

En 'k zou mij Desrosnais bijna behoeftig wenschen:

Hij was 't die mij, schoon arm, zijn hand uit liefde boodt.

'k Zou dan, op mijne beurt, hem redden uit zijn' nood.

CAROLINE, OF DE SCHILDERIJ;
NEGENDE TOONEEL.

CAROLINE, DUBREUIL.

CAROLINE.

Ha! zijt gij daar, mijn vriend? 'er is iets zeldzaams gaande,
Gij vindt mij vol van vreugd.

DUBREUIL.

Hoe dat?

CAROLINE.

Houdt gij nog staande
Dat deze schilderij geen penning waardig is?

DUBREUIL.

Zoo zij zints gisteren niet beter wierd — gewis.

CAROLINE.

Men wil haar koopen. Maar, wat zoude ik 'er voor vragen?

DUBREUIL.

Och, geef haar maar voor niet, dan zijt ge 'er van ontslagen.

CAROLINE.

Wel nu, die schilderij, die gij zoo weinig telt,
Wil iemand koopen, en men biedt in klinkend geld
Twaalf duizend guldens.

(Dubreuil schatert uit van lagchen.)

Hoe! gij wilt het niet gelooven?

DUBREUIL.

Kom, kom gij spot er mee.

CAROLINE.

't Gaat mijn begrip te boven
Doch 't is de waarheid.

DUBREUIL.

Goed, twaalf duizend guldens! — maar
Hebt

Hebt gij ze reeds in huis?

CAROLINE.

o Neen! maar 't geld ligt klaar.

DUBREUIL.

Gij hebt het geld nog niet — waar zijn toch uw gedachten?

CAROLINE.

Men brengt het mij weldra, wil maar een weinig wachten,
Dan kunt gij zelf het zien.

DUBREUIL.

Maar waar is dan die man,
Die zulk een meesterstuk zoo goedkoop koopen kan?

CAROLINE.

Zijn naam zei hij mij niet.

DUBREUIL.

Dien hadt gij moeten vragen.

CAROLINE.

Hij is een kenner, en dit stuk kan hem behagen;

Hij kwam deez' kamers zien, en zag dus bij geval.

Dit stuk — hij stond verstomd.

DUBREUIL.

Maar, het dengt niet met al.

Geen teekening, geen kleur, geen licht noch bruin, en waar-

Het meest geëfend oog ontdekt het nog bezwaarlijk (lijk

Dat daar een ezel staat. — Maar 't is een meesterstuk!

CAROLINE.

De toon waarop gij spreekt verbittert mijn geluk.

Zoo hij niet wederkwam, hoe was ik te beklagen!

Dit was de zwaarste slag, hoe zoude ik dien verdragen!

DUBREUIL.

Bereid u maar vooraf.

CAROLINE.

Maar neen, het heeft geen schijn.

DUBREUIL.

Ik wil van nu af aan de grootste kladder zijn,
 Zoo gij dien knappen man nog eenmaal ziet na dezen,
 Geloof mij. — Of het moest een heim'lijk minnaar wezen
 Die niet het stuk, maar u, mijn Caroline! kocht,
 En door zijn geld uw hart voor hem te winnen zocht.
 Maar neen, dat kanniet zijn, hij heeft maar willen malle!

CAROLINE.

Ziedaar dan mijn geluk op eens in 't stof gevallen!

DUBREUIL.

Twaalf duizend guldens! ja, het is een groote slag.

CAROLINE.

ô! Gij verstaat mij niet. — Desrosnais! Hemel! ach!

DUBREUIL.

Ha, ha! is dit de zaak? wel nu, het is te vreezen
 Dat hij nog wachten zal.

CAROLINE.

Men klopt, wie zal dat wezen?

(Zij ziet door het venster.)

Hij is 't!

DUBREUIL.

Wie! Desrosnais?

CAROLINE.

ô Neen! de kooper.

DUBREUIL.

Wat?

CAROLINE.

Wel nu, wat zegt gij nu? gij ziet nu zelve dat
Ik waarheid sprak, mijn vriend!

T W A A L F D E T O O N E E L.

DE VORIGEN, DESCAMPS.

DESCAMPS.

Ik kom om 't stuk te halen,

En u den koopprijs die bedongen is betalen.

DUBREUIL, *ter zijde.*

't Is vast een minnaar.

CAROLINE, *ter zijde tegen Dubreuil.*

Nu, spreek zelv' eens met dien man

Van 't schilderstuk, dat ik 't vermaak genieten kan

U overtuigd te zien.

DESCAMPS.

'k Ben prompt in mijne zaken,

(*Terzijde.*)

Wie is die man daar? wat zou die hier komen maken?

(*Overluid.*)

Zie hier het geld, in halve ridders afgepast,

In zestien rolletjes van honderd stuks: 't gaat vast

Dat die elf duizend en twee honderd guldens maken,

De rest in zilvergeld.

DUBREUIL *terzijde.*

'k Begrijp niets van die zaken.

(*Tegen Deschamps*)

Het schijnt dat gij dit stuk van zeer veel waarde houdt?

DESCHAMPS.

Indien het wezen moest, bedekte ik het met goud.

DUBREUIL.

Is 't mogelijk!

DESCHAMPS.

Ja, mijnheer! 't heeft geen gelijk op aarde.

DUBREUIL.

Maar zeg mij, als 't u blijft, waarin bestaat de waarde,
Die gij zoo duur betaalt?

DESCHAMPS.

Zoo duur? — 't is schande prijs.

DUBREUIL.

Dat is zeer mogelijk, mijnheer! maar 'k bid u, wijs
Mij 't fraai daar eens van aan.

DESCHAMPS.

Hoe kan men nu zoo vragen!

O Hemel! welk eene eeuw! 't is waarlijk te beklagen....

Het fraai van 't stuk?

DUBREUIL.

Nu ja!

DESCHAMPS *terzijde.*

Daar zit ik in de klem.

Hij schijnt een kenner, ach! wat drommel zeg ik hem?

DUBREUIL.

Wel nu?

DES-

DESCHAMPS.

Vooreerst de lijst, hoe schoon verguld, hoe prachtig!

DUBREUIL.

Ha, ha!

DESCHAMPS.

De teekening, hoe stout, hoe fiks, hoe krachtig!
Dit schoone paard,....

DUBREUIL.

Het is een ezel.

DESCHAMPS.

Ook al goed.

Maar hoe anticq! men hoort hem spreken.

DUBREUIL.

'k Moet

Bekennen, dat ik 't hoor.

DESCHAMPS.

Maar 't schijnt mij overbodig
iets meer te zeggen, en waartoe is zulks ook noodig?
Als ik iets koop, mijnheer! dan is het deugdzaam, best.

DUBREUIL.

Dat spreekt van zelve, maar dit stuk schijnt mij een nest.

DESCHAMPS.

Hebt gij wel kennis om al't schoone te bevatten?
Het is een pronkjuweel, het is een schat der schatten.

DUBREUIL *lagchende*.

Een pronkjuweel? een schat? Gij zijt een kundig man,
Mijnheer de kenner!

DESCHAMPS.

Maar, mijnheer! ik koop, en kan

Betalen: wat gaat u dat aan?

DUBREUIL.

Ô Arme suffer!

DESCHAMPS.

Wat regt heeft deze man toch in uw huis? mejuffer!

CAROLINE.

Ik ben aan dezen man ten uiterste verplicht:

Hij doet ons beide thans een' dienst van veel gewigt.

'k Vernietig onzen koop, laat ons het hier bij staken,

En neem uw geld terug.

DESCHAMPS.

Maar het zijn mijne zaken

Wanneer ik koopen wil.

CAROLINE.

Die koop is afgedaan;

Het stuk blijft mijn.

DESCHAMPS.

Hoe nu? mejuffer! laat u raan.

DUBREUIL.

Mijnheer het is genoeg, wij zijn op onze hoede;

Of denkt gij dat ik niet uw gansch ontwerp bevroede?

CAROLINE.

Hoe! wat, mijn vriend?

DUBREUIL.

Mijnheer! uw kunde is niet met al,

Gij zijt een weetniet. — Maar ik dank thans het geval

Dat mij hier komen deed.

DESCHAMPS.

Hoe nu! wat zal dit wezen?

DUBREUIL.

Laaghartige! vertrek -- Gij moogt mijn gramschap vreezen.
 Uw oogmerk is ontdekt, gij spandet hier een' strik.
 Mejuffer is gered — Vertrek op 't oogenblik.

DESCHAMPS.

'k Begrijp u waarlijk niet — en...

CAROLINE.

Welkeen licht! — verrader!

(Tegen Dubreuil.)

Wat ben ik u verplicht! mijn vriend! mijn tweede vader!

(Tegen Deschamps.)

En gij, mijnheer! vertrek — ik schrik thans voor uw geld.
 O! Neem het weg, mijnheer!

DESCHAMPS.

Waartoe toch dit geweld?

Het stuk behoort aan mij; en wat gij ook moogt zeggen,
 De koop is deugdelijk en niet te wederleggen.

DERTIENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, DESROSNAIS.

DESCHAMPS.

Ha! zijt gij daar? mijnheer! kom binnen, spreek in 't regt;
 Men breekt den koop, men jaagt mij weg: is dat niet slecht?

DESROSNAIS, *ter zijde.*

O Hemel!

(Overluid.)

En waarom? mejuffer!

CAROLINE.

Dien trouw'loozen!

DESROSNAIS.

Vervolg.

CAROLINE.

Ik kan niet, ach! het denkbeeld doet mij blozen,

DUBREUIL, tegen Desrosnais.

Is dan deez' schilderij twaalf duizend guldens waard?

DESROSNAIS.

Wat gaat het ons aan, zoo mijnheer zijn geld niet spaart?

CAROLINE.

Maar dat is juist de zaak, die mij den koop doet breken.

DUBREUIL.

Die man is reeds doorgrond: wij kennen zijne streken.

DESROSNAIS, ter zijde.

O Hemel!

DESCHAMPS.

O! Ik zal u ondervinden doen,

Dat niemand straffeloos een' man van mijn fatsoen

Een' kenner zoo onthaalt.

DUBREUIL.

Gij kenner?

DESCHAMPS.

Naar ik reken

Zoo goed als gij, mijnheer!

DUBREUIL.

Dat is mij daar gebleken:

Hij zag dien ezel voor een paard aan.

DESROSNAIS.

Kan het zijn?

*(Ter zijde tegen Deschamps.)*ô Domoor! — En mijnheer vertoonde hier in schijn
Een kenner? —*(Ter zijde tegen Dubreuil en Caroline.)*

Deze trek moest uwen argwaan wekken:

Hij zij een eerlijk man of niet, hij moet vertrekken,

*(Tegen Deschamps.)*Mijnheer; 't zij men u hier of regt of onregt doet
De koop is afgedaan. --- Vertrek dus.*(Ter zijde tegen Deschamps.)*

Houd u goed.

DESCHAMPS.

Affschuwlijk!

DESROSNAIS.

Geen geweld!

DESCHAMPS.

Gij denkt mij te verbazen.

DESROSNAIS.

Eerbiedig deze plaats.

DESCHAMPS.

Ik geef niet om uw razen.

Eerbiedig zelf mijn' koop.

DES-

DESROSNAIS, *ter zijde tegen Deschamps.*

Houd vol.

(Overluid.)

En, nu mijnheer!

Vertrek!

(Ter zijde tegen Deschamps.)

En neem het stuk.

DESCHAMPS

Ik zweer u op mijne eer!

Ik ga, maar zal weldra hier met een' bode wezen.

(Hij zoekt de schilderij te nemen.)

CAROLINE, *ontfeld.*

Een bode! hemel! ach!

DESROSNAIS.

Mijn waarde! wil niet vreezen.

(Tegen Deschamps.)

Ik lach om uw gezwets.

DESCHAMPS.

Maar weent weldra, mischien.

DESROSNAIS *tegen Deschamps terzijde.*

Neem dan.

(Overluid tegen Caroline.)

Stel u gerust.

DESCHAMPS.

Vaartwel! tot wederzien!

(Hij neemt de schilderij en tracht er mede de deur uit te vlugten — doch Francine komt te. gelijktijd in en houdt hem staande.)

VEERTIENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, FRANCINE.

FRANCINE.

Daar is hij, houdt den dief! hij moet het wedergeven.

DESROSNAIS.

Francine! zijt gij dwaas? hoe maakt gij zulk een leven?

FRANCINE.

o Ja! ik weet het wel. — 'k ben dwaas, zoo is 't altijd,
Maar zonder mij waart gij uw halve ridders kwijt.

CAROLINE en DUBREUIL.

Uw halve ridders!

DESROSNAIS *terzijde tegen Francine.*

Zwijg.

FRANCINE.

Mijnheer! ik wil niet zwijgen.
'k Wil schreeuwen. — houdt den dief! tot gij uw geld zult
Houdt vast den dief! (krijgen.)

DESROSNAIS.

Verdord!

FRANCINE.

Ja, of gij kijft of vloekt;
Ik wil dat men Deschamps zijn zakken onderzoekt.

CAROLINE.

Deschamps! — 't is dan zijn knecht!?

DES-

DESCHAMPS.

Francine! ik ben geen roover;
Mijnheer weet van de zaak.

FRANCINE.

Waar is het geld? — geef over!

CAROLINE, *op de tafel wijzende.*

Hier ligt het.

FRANCINE, *Deschamps loslatende.*

Hemel!

DESCHAMPS.

Nu!

CAROLINE, *tegen Desrosnais.*

ô! Ik doorgrond uw list.

DESROSNAIS.

Mijn list?

CAROLINE.

ô Ja! — kan 't zijn dat ik 't niet heb gegist!

DUBREUIL.

Deez' trek verdient dat gij uw liefde hem moet schenken.

CAROLINE.

Gij hebt mij dus misleid?

DESROSNAIS, *naar Caroline toegaande.*

Mijn waarde! wil bedenken

Dat deze list alleen mijn heil volmaken kon.

't Was alles vruchteloos, wat of ik ook begon,

Gij wilde uit kieschheid mij uw lieve hand niet geven,

Om dat ik geld bezit — maar zonder u te leven

Is

Is mij onmogelijk — zie daar de gansche zaak:
Straf mij, zoo 'k heb misdaan, mejuffer!

DUBREUIL, *zich tusſchen beiden plaatsende.*

Met vermaak

Hoor ik uw eed'le daad, — en zonder te bedenken
Moet gij dien braven man uw hand en liefde ſchenken.

DESCHAMPS, *tegen Francine.*

Ben ik een dief?

FRANCINE.

ô Neen! dewijl 't zoo is geſfeld.

Mijnheer! gij maakt gebruik met oordeel van uw geld.

DESROSNAIS, *tegen Caroline.*

Wel nu, heb ik misdaan? — zal ik mijn vonnis krijgen?

CAROLINE *teeder.*

Ach, Desrosnais! mijn vriend! ziet gij niet uit mijn zwijgen

Dat mijne ziel u mint? hoe ben ik u verpligt!

Ik ken uw hart geheel door 't geen gij hebt verrigt.

Vol warme dankbaarheid wijde ik aan u mijn leven!

DESROSNAIS.

Ik moet u dankbaar zijn, gij hebt me uw hand gegeven.

DESCHAMPS.

Maar wat doen wij, mijnheer! nu met dit ſchilderſtuk?

DUBREUIL.

Op 't vuur 'er mede.

CAROLINE.

ô Neen! ik dank het mijn geluk.

DESROSNAIS.

Mijn Caroline!

CAROLINE.

Ja! ik zal het steeds bewaren:

Dit stuk zal mij altijd het reinst genoeg baren.

Het schonk mij dezen dag een' waardig' echtgenoot,

Een' dierbaar' vriend, dien ik bemin tot aan mijn dood,

Die mij steeds dierbaar was, die mij steeds zal beminnen,

Die mij een valsch begrip van kieschheid deed verwinnen,

Dien ik, wat ook gebeur', mijn liefde en achting wij'.

'k Ben mijn geluk verplicht aan deze schilderij.

E I N D E.

d,
n,
n,
?

